

**Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission**

LEAVING CERTIFICATE EXAMINATION, 2012

DANISH

HIGHER LEVEL

**Wednesday, 20 June
Morning, 9:30 - 12:30**

Læs nedenstående artikel og besvar spørgsmålene i opgave I, II og III
Alle svar skal skrives på dansk.

Maksimum 100 point

Else Marie Nygaard; KD 29. april 2011

Hvor meget betyder det ydre?

1. Der er to kandidater til jobbet. De har lige gode forudsætninger og har begge klaret samtalerne godt, men den ene skiller sig klart ud fra mængden ved sit veldrejede ydre. Hvem får jobbet? Som filmproducent i Zentropa har Peter Aalbæk Jensen flere gange siddet med valget. "Jeg vil naturligvis vælge den smukke kandidat. Det er meget let. Kønne mennesker har altid haft lettere ved at sparke døre ind. Det er der vist ikke noget nyt ved, men det nye i dag er, at man kan tale mere åbent om det," siger han.

2. Og det er ikke kun Peter Aalbæk Jensen, som vil vælge den smukke frem for den mindre smukke ansøger. Meget tyder på, at vi i dag lever i en kultur, hvor det er blevet legitimt at vælge mellem mennesker ud fra deres ydre. I takt med at flere mennesker bliver overvægtige, bliver der fra stadig flere sider set skævt til netop overvægtige og fede. Det er en af konklusionerne i et nyt antropologisk forskningsprojekt fra Arizona State University i USA, hvor forskerne har indsamlet data fra 680 personer fra byområder i 10 forskellige lande, skriver www.forskning.dk. Undersøgelsen omfatter lande som USA, Storbritannien og New Zealand, hvor der længe har været et slankhedsideal. Men studiet viser, at det syn har bredt sig til lande som Puerto Rico og Tanzania, hvor tykke kroppe tidligere er blevet set på som et udtryk for frugtbarhed, velstand og skønhed. Forskningsprojektet konkluderer, at netop i de områder bliver der nu i særlig grad set skævt til overvægtige og fede. Fede ses som grimme, dovne og uden selvkontrol.

3. At det er blevet mere legitimt at bruge skønheden som en målestok, kan man også se af udviklingen på internettet, hvor der er opbygget flere mødesteder, hvor adgangskravet er et attraktivt ydre. Et af de største af slagsen hedder BeautifulPeople.com og har hovedkontor i Danmark. Siden blev lanceret som en dansk hjemmeside i 2003, men er i dag et globalt mødested for unge mennesker med et mere end gennemsnitligt kønt ydre. Nye potentielle ansøgere skal oprette en profil vedlagt et billede. Hvorvidt ansøgeren skal optages, afgøres af de eksisterende medlemmer af modsat køn, som bedømmer den nye ansøgers udseende. I gennemsnit bliver en ud af fire ansøgere optaget, men for eksempel britiske, polske og russiske mænd har svært ved at blive accepteret. Her er det mindre end en ud af otte ansøgere, som får plads i klubben. Idealerne er veltrænede maskuline mænd og slanke erotisk udseende kvinder.

Det vakte stor opsigt, da folkene bag hjemmesiden fortalte, at man ville udbygge hjemmesiden med en jobformidling. I dag er planerne om jobformidling skrinlagt, men virksomheder som Zentropa, DR og Disney har annonceret på siden efter medarbejdere, og hjemmesiden fremhæver i sin egen præsentation, at den fungerer som et netværk, hvor man kan finde en kæreste, få adgang til fester, få en bolig, men måske også finde et attraktivt job. En af brugerne udtrykker det således i et debatforum på internettet: "Pæne mennesker er bare bedre at ansætte, og grimme mennesker kan skade forretningen. Det er også fakta, at pæne mennesker får mere i løn end grimme. Det er et skridt

i den rigtige retning. Så mangler vi bare at komme af med de fede mennesker, der forpester vores hverdag. Rygerne har vi slået ned på, og vi er i gang med de grimme, så mangler der kun de fede".

4. Det er ord, som både forarger og forundrer, men flere forskningsresultater viser, at der er kontante fordele ved at være skøn. I en artikel i tidsskriftet *The Economist* præsenteres forskning i sammenhængen mellem skønhed og succes. Det lader til, at den, der har, skal gives. For eksempel har økonomen Daniel Hamermesh fra University of Texas i USA set på unge juristers karriere. Han har analyseret fotografier af juristerne ved deres eksamen og set på sammenhængen mellem deres skønhed og videre karriere. De kandidater, som blev vurderet til at være mest attraktive, blev ansat i advokatfirmaer, mens de kandidater, som ikke blev vurderet så højt, typisk fik job i den offentlige forvaltning, hvor lønnen er lavere end i den private sektor.

5. Selvom filmkøbmanden Peter Aalbæk Jensen gennem årene har valgt flere ansøgere fra, fordi han foretrak en tilsvarende kvalificeret kandidat med et smukt ydre, mener han, at mennesker med en skæv næse, strittende tænder eller topmave har en række fortrin, som på sigt kan stille dem bedre end de Barbie- og Ken-idealer, som hyldes af for eksempel *BeautifulPeople.com*. "Jeg er i en branche, hvor en del er kommet ind på grund af deres ydre, men på sigt holder det ikke. Guds straf til alle kønne mennesker er alderen. Jeg kan huske alle de modeller i filmbranchen, som kom ind på grund af udseendet. De har typisk ikke lært det sociale spil, fordi de kunne klare sig ved at se godt ud, men når du er over 40 år, holder det ikke. Men vi andre, som har været mindre heldige i lodtrækningen, har lært en række overspring og bygget nogle andre færdigheder op, som gør, at vi kan holde på den lange bane.

6. Selv har han ikke altid smilet til sit spejlbillede. Som skoledreng i Tølløse i 1960'erne blev han drillet på grund af sit ydre. "Pigerne i klassen sagde, at jeg var grim. Og der manglede nok også noget harmoni, for jeg havde små griseøjne, var fregnet og rødhåret, og samtidig pegede mine tænder indad, fordi jeg havde brugt sut, til jeg var ret gammel. Men når de sagde grimme ting om mig, besluttede jeg mig for at kompensere ved at blive dygtig og dyrke noget humor. Og det fryder mig i dag at følge, hvordan det er gået mine klassekammerater. Nu er vi over 55 år og lige kønne alle sammen, og der er ikke nogen af de andre, som har klaret sig så godt som mig," siger Peter Aalbæk Jensen.

Opgave I

(maksimum 30 point)

1. Forklar betydningen af ordene "veldrejede ydre" som de bruges i teksten (1. afsnit)
Forklar betydningen af ordene "sparke døre ind" som de bruges i teksten (1. afsnit)
Forklar betydningen af ordet "undersøgelse" som det bruges i teksten (2. afsnit)
Forklar betydningen af ordet "bedømme" som det bruges i teksten (3. afsnit)
Forklar betydningen af ordet "forarge" som det bruges i teksten (4. afsnit)
(maks. 5x1 point)
2. Hvad viser konklusionerne fra forskningsprojektet i Arizona? (maks. 5 point)
3. Hvilke fordele er der iflg. tidsskriftet *The Economist* ved at være smuk, og hvilke ulemper er der ifølge Peter Aalbæk Jensen ved det?
(maks. 5 point)

4. ”Kønne mennesker har altid haft lettere ved at sparke døre ind. Det er der vist ikke noget nyt ved, men det nye i dag er, at man kan tale mere åbent om det?” Kommenter dette synspunkt på baggrund af teksten som helhed.

(maks. 5 point)

5. Hvordan opfatter du Peter Aalbæk Jensen afsluttende bemærkning? ”Nu er vi over 55 år og lige kønne alle sammen, og der er ikke nogen af de andre, som har klaret sig så godt som mig.”

(maks. 5 point)

6. ”BeautifulPeople.com (...) er i dag et globalt mødested for unge mennesker med et mere end gennemsnitligt kønt ydre.” Kommenter aktiviteterne, der foregår på dette mødested.

(maks. 5 point)

Opgave II

(maksimum 30 point)

”Pæne mennesker er bare bedre at ansætte, og grimme mennesker kan skade forretningen. Det er også fakta, at pæne mennesker får mere i løn end grimme. Det er et skridt i den rigtige retning.”

Diskuter dette synspunkt med ca. 100 ord.

Opgave III

(maksimum 40 point)

Skriv et essay på cirka 300 ord om ét af disse to emner:

- Dybde og overflade i menneskelige relationer

ELLER

- I vores moderne verden bliver der altid fokuseret på her og nu